

MITTEILUNGEN

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE OKKUPATIONSGBIET.

WIADOMOŚCI

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenver-
kehrszentrale Krakau.
Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu
towarowego Kraków.
Telefon Nr. 3582.

Krakau 15. November 1916 | N° 26. | Kraków 15 Listopada 1916

Proklamation, betreffend die Errichtung eines selbständigen Königreiches Polen.

Wien, 4 November.

„An die Bewohner des Generalgouvernements
Lublin!

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich und Apostolische König von Ungarn und Seine Majestät der Deutsche Kaiser, getragen von dem festen Vertrauen auf den endgültigen Sieg ihrer Waffen und von dem Wunsche geleitet, die von ihren tapferen Heeren mit schweren Opfern der russischen Herrschaft entrissenen polnischen Gebiete einer glücklichen Zukunft entgegenzuführen, sind dahin übereingekommen, aus diesen Gebieten einen selbständigen Staat mit erblicher Monarchie und konstitutioneller Verfassung zu bilden. Die genauere Bestimmung der Grenzen des Königreiches Polen bleibt vorbehalten. Das neue Königreich wird im Anschluss an die beiden verbündeten Mächte die Bürgschaften finden, deren es zur freien Entfaltung seiner Kräfte bedarf. In einer eigenen Armee sollen die ruhmvollen Ueberlieferungen der polnischen Heere früherer Zeiten und die Erinnerung an die tapferen polnischen Mitstreiter in dem grossen Kriege der Gegenwart fortleben. Ihre Organisation, Ausbildung und Führung wird in gemeinsamem Einvernehmen geregelt werden.

Die verbündeten Monarchen geben sich der zuversichtlichen Hoffnung hin, dass sich die Wünsche nach staatlicher und nationaler Entwicklung des Königreiches Polen nunmehr unter gebotener Rücksichtnahme auf die allgemeinen politischen Verhältnisse Europas und auf die Wohlfahrt und Sicherheit ihrer eigenen Länder und Völker erfüllen werden.

Die grossen westlichen Nachbarmächte des Königreiches Polen aber werden an ihrer Ostgrenze einen freien, glücklichen und seines nationalen Lebens frohen Staat mit Freude neuerstehen und aufblühen sehen.

Auf Allerhöchsten Befehl Seiner Majestät des Kaisers von Oesterreich und Apostolischen Königs von Ungarn.

Der Generalgouverneur: gezeichnet K. u. k.

Proklamowanie niepodległości Królestwa Polskiego.

Wiedeń, 4 listopada.

„Do mieszkańców generał-gubernii lubelskiej:

Jego cesarska Mość cesarz Austrii i apostolski król Węgier i Jego cesarska Mość cesarz Niemiec, przejęci silną wiarą w ostateczne zwycięstwo ich broni, ożywieni pragnieniem, by obszarom polskim, które ich waleczne wojska wśród ciężkich ofiar wyrwały z pod panowania rosyjskiego, otworzyć szczęśliwą przyszłość, ułożyły się, by z tych obszarów utworzyć samoistne państwo z dziedziczną monarchią i konstytucyjną formą rządu.

Ścisłejsze ustalenie granic Królestwa Polskiego pozostaje zastrzeżeniem.

W przyłączeniu się do obu sprzymierzonych mocarstw nowe królestwo znajdzie rękojmię, których potrzebuje dla swobodnego rozwoju swych sił. W własnej armii żyć mają nadal tradycje wojsk polskich dawnych czasów i pamięć o tych walecznych Polakach, którzy w ostatniej wojnie brali udział. Organizacja, wyszkolenie i kierownictwo tej armii uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

Sprzymierzeni monarchowie żywią niezłomną nadzieję, że życzenia co do państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego odtąd spełnią się przy wskazanem uwzględnieniu ogólnopolitycznych stosunków Europy, jakoteż przy uwzględnieniu pomyślności i bezpieczeństwa ich własnych krajów i ludów.

Wielkie zaś mocarstwa, które od zachodu z Królestwem Polskiem sąsiadują, z radością patrzeć będą, jak na ich garnicy wschodniej powstaje i rozkwita nowe państwo, wolne, szczęśliwe i cieszące się ze swego życia narodowego.

Z Najwyższego rozkazu Jego cesarskiej Mości cesarza Austrii i apostolskiego króla Węgier.

~ Generał gubernator: podp. Kuk~.

POLLAK & MAHLER, Wien VIII., Laudongasse 9.

En gros!

Grosses Lager.

En gros!

MILITÄRPROPRIETÄTEN.

MILITÄRBEDARFSARTIKEL.

PRZYBORY WOJSKOWE.

PRZYBORY WOJSKOWE.

Sämtliche Orden und Auszeichnungen, Gold- & Silberborten, Bänder u. Spangen, Knöpfe, Kompass, Posamenten, Portepés, Sporen, Kuppeln, Säbel, Bajonette u. sämtliche Uniformsorten.

Postwesen

Postpakete mit ausfuhrverbotenen Waren nach Polen. Ueber Einschreiten der k. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau hat das k. k. Handelsministerium noch eine weitere Erleichterung für den Postpaketverkehr aus Oesterreich nach Polen zugestanden. (Siehe auch Verordnung des k. k. Handelsministeriums in Nr. 22 der „Mitteilungen“.)

Für alle gleichzeitig von demselben Absender an denselben Empfänger versendeten Postpakete kann ein einziges Ausfuhrzertifikat unter der Bedingung beigegeben werden, dass die aufgegebene Warenmenge die nach dem Ausfuhrzertifikate zugelassene Menge nicht übersteigt (Verordnung des k. k. Handelsministeriums vom 23. Oktober 1916, Post- und Telegraphenverordnungsblatt Nr. 93).

Briefpostverkehr nach dem Auslande. Das Armeeoberkommando hat mit Verordnung vom 8. Oktober 1916, Tel. Nr. 44632 den Postverkehr des k. u. k. Okkupationsgebietes nach Luxemburg unter den ähnlichen Bedingungen, welchen der Postverkehr mit den Niederlanden und Schweden unterliegt (siehe Nr. 20 der „Mitteilungen“) zugelassen. Die Korrespondenzen dürfen keine Mitteilungen militärischer Natur enthalten und dürfen nur in der deutschen, polnischen oder französischen Sprache abgefasst sein, wobei die Anwendung einer anderen Schrift als der deutschen oder lateinischen unstatthaft ist.

Sprawy pocztowe.

Pakiety pocztowe do Polski, zawierające towary podlegające zakazowi wywozu. C. k. Ministerstwo handlu zezwoliło na skutek interwencji c. i k. Zarządu obrotu towarowego w Krakowie na dalsze udogodnienia w ruchu pakietów pocztowych z Austrii do Polski. (Patrz także rozporządzenie Ministerstwa handlu w nrze 22 „Wiadomości“).

Dla wszystkich równocześnie przez tegosamego nadawcę do tegosamego odbiorcy równocześnie wysyłanych pakietów pocztowych wystarczy jeden certyfikat wywozowy, pod tym jednak warunkiem, że ilość wysyłanych towarów nie przekracza ilości zapodanej na certyfikacie wywozowym. (Rozporządzenie c. k. Ministerstwa handlu z 23. października 1916, Dz. rozp. dla poczt i telegrafów Nr. 93).

Pocztowy ruch listowy za granicę. Naczelną komenda armii zezwoliła rozporządzeniem z dnia 8. października 1916, nr. telegramu 44632 na obrót pocztowy pomiędzy c. i k. obszarami zajętymi Polski a Luksemburgiem pod podobnymi warunkami jak te, którym podlega ruch pocztowy z Holandią i Szwecją. (Patrz „Wiadomości“ Nr. 20). Korespondencja nie może zawierać żadnych wiadomości natury wojskowej, a może być ujęta tylko w języku niemieckim, polskim lub francuskim, przyczem jest niedozwolone używanie innego pisma jak niemieckiego lub łacińskiego.

Maszyny i narzędzia rolnicze

Nawozy sztuczne

Nasiona rolnicze

dostarcza:

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

Maschinenfabrik Aktien-Gesell. Erste Mährische Wasserleitung & Pumpen-
bauanstalt**Fabryka Maszyn Tow. Akcyjne**Pierwszy Morawski Zakład budowy pomp
i wodociągów 230**ANT. KUNZ IN WEISSKIRCHEN (MÄHREN MORAWY)**ist die beste Spezialfabrik für die Herstellung von
Pumpenanlagen, Stadt- und Hauswasserleitungen,
moderner Badeeinrichtungen, Hydraulischer Widder-
und Windmotoren. Prospekte gratis und franko.jest najlepszą fabryką specjalną dla urządzeń
studziennych, wodociągów gminnych i domowych ja-
koteż nowoczesnych urządzeń kąpielowych. Motory
hydrauliczne i oporowe. Prospekty darmo i opłatnie.

Ortsverzeichnis für das österr.-ung. Okkupations-
gebiet in Polen. Die k. u. k. Etappenpost- und Tele-
graphendirektion in Lublin hat eine verdienstvolle Ar-
beit unternommen, indem sie ein Ortsverzeichnis, wel-
ches alle im k. u. k. Okkupationsgebiete befindlichen
Orte mit Angabe der zuständigen Gemeinde, des zu-
ständigen Postamtes und Kreises verfasste. Dem Orts-
verzeichnis ist ein Verzeichnis aller für den Privatver-
kehr eröffneten Etappenpost- und Telegraphenämter
und eine Post-Kurskarte beigegeben.

Das Buch, welches für die Handelswelt in Polen und
in der Monarchie von eminenter Bedeutung ist, ist
bei der k. k. Staatsdruckerei in Wien zum Preise von
K 6.— zu beziehen.

Zustellung von Postsendungen in Lublin. Die ge-
wöhnlichen Zivilbriefsendungen werden seit 1. Oktober
1916 durch die seitens des Etappenpost- und Tele-
graphenamtes in Lublin angestellten Zivilbesteller zu-
gestellt.

Wykaz miejscowości dla austro-węgierskich obsza-
rów zajętych Polski. C. i k. Dyrekcyja etapowych urzę-
dów pocztowych i telegraficznych w Lublinie zasłużyła
się wielce przez opracowanie i wydanie wykazu zawie-
rającego spis wszystkich miejscowości w c. i k. obsza-
rach zajętych Polski, z równoczesnem podaniem ich
przynależności gminnej, najbliższego urzędu pocztowego
oraz obwodu. Do wykazu tego dołączony jest spis
wszystkich dla prywatnego ruchu pocztowego otwar-
tych urzędów pocztowych i telegraficznych oraz mapa
linii ruchu pocztowego.

Publikację tę, niezmiernie ważną dla świata handlo-
wego w c. i k. obszarach zajętych Polski oraz w Mo-
narchii, nabyć można po cenie K 6.— za egzemplarz
w c. k. Drukarni państwowej we Wiedniu.

Dostawa przesyłek pocztowych w Lublinie. Zwykle
przesyłki listowe dla osób cywilnych doręczane są po-
cząwszy od 1. października b. r. przez posłańców cywil-
nych, pozostających w służbie etapowego urzędu po-
cztowego i telegraficznego w Lublinie.

POLDIHÜTTE**WIEN, III.****INVALIDENSTRASSE 5-7****WERKZEUGSTAHL
STAHL FÜR STEINBE-
ARBEITUNGSWERK-
ZEUGE****KONSTRUKTIONS-
STAHL****SCHWEISZSTAHL****HUTA POLDI****WIEDEN, III.****INVALIDENSTRASSE 5-7****STAL NARZĘDZIOWA
STAL NA NARZĘDZIA
DO OBRÓBKİ KA-
MIENI****STAL KONSTRUK-
CYJNA****STAL SPAWALNA**

Eisenbahnwesen.

Frachtberechnung für Sendungen von Eichen- und Fichtenrinde. Die Fracht für diese Sendungen auf der k. u. k. Heeresbahn Nord wird zu den Frachtsätzen der allgemeinen Wagenladungsklasse für das wirkliche Gewicht der Sendung, mindestens jedoch für 6000 kg für den Frachtbrief und Wagen berechnet. (Verordnungsblatt des Kommandos der k. u. k. Heeresbahn Nord vom 27. Oktober 1916, XXXVIII. St.)

Einführung eines neuen Artikeltarifes in den direkten Gütertarif mit der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Oesterreich). Mit Gültigkeit vom 1. November 1916 bis auf Widerruf, bezw. bis zur Durchführung im Tarifwege, längstens bis 1. Februar 1918, wurde der Tarif Nr. 33 für folgende Arten von Holz:

- a) Kloben- und Knüppel- (Prügel-) Holz, Scheitholz, sämtlich bis zu 2.5 m lang,
- b) Sägeabfallholz in Bündeln (Bundholz),
- c) Wurzelholz (Stockholz, Stubenholz, Stückerholz) in den obangeführten Tarif einbezogen. Bei Anwendung dieses Tarifes muss die Frachtzahlung für mindestens 10.000 Kg für den Frachtbrief und Wagen erfolgen. (Verordnungsblatt des Kommandos der k. u. k. Heeresbahn Nord vom 6. November 1916, XXXVIII. St.)

Abänderung der Stationsnamen auf der Heeresbahn Nord. Die bisherige Stationsbenennung der Hb.-Stat. Chełm wird auf: „Chełm Hauptbahnhof“ abgeändert und für die am östlichen Stationsende erbaute neue Abstellanlage die Bezeichnung: „Chełm Vorbahnhof“ festgesetzt; desgleichen wurde die Stationsbenennung Włodzimierz Wołyński auf: „Włodzimierz Wołyński Hauptbahnhof“ abgeändert.

Kolejnictwo.

Obliczanie należitości przewozowej dla przesyłek kory dębowej i sosnowej. Należitość przewozowa dla tychże przesyłek na liniach c. i k. kolei wojskowej północnej ma być obliczana podług prawdziwej wagi przesyłki, przynajmniej jednak na 6000 kg. na jeden list przewozowy i wagon a to stosownie do przepisów taryfowych, dotyczących ogólnej klasy całowozowej.

Wprowadzenie nowego artykułu w bezpośrednią taryfę towarową dla c. i k. Kolei wojskowej półn. (Obrót z Austrią). Z ważnością od 1. listopada 1916 aż do odwołania, względnie aż do przeprowadzenia w drodze taryfowej, najdalej do 1. lutego 1918, włączono do taryfy Nr. 33 następujące gatunki drzewa:

- a) polana i okrągłaki (szczapy), lupy drzewne, wszystkie aż do długości 2.5 metra,
- b) odpadki tartaczne w wiązkach (drzewo na klepki),
- c) korzenie (karpina, karcze, wyrzynki).

W wypadkach, w których taryfa ta ma znaleźć zastosowanie, musi nastąpić opłata przewozowa najmniej od 10,000 Kg na jeden list przewozowy i wagon. (Dz. rozp. Komendy c. i k. Kolei wojskowej północnej z 6. listopada 1916, część XXXVIII.)

Zmiana nazw stacji kolei wojskowej północnej. Dotychczasowa nazwa stacji kolei Chełm została zmienioną na: „Chełm, dworzec główny“, a na wschodnim krańcu tej stacji pobudowane nowe urządzenia oporządzone otrzymały nazwę: „Chełm, stacja poboczna“. Również zmienioną została nazwa stacji na „Włodzimierz Wołyński, dworzec główny“.

Schuhcreme, Schuhwichse, Lederfette, Waffenfette, Parkettpasta, Metallputzmittel — liefert in jeder Menge bester Qualität und zu günstigen Preisen

**„SOLO“, Zündwaren- & Wichsefabriken Aktien Gesell.,
Wien I., Hohenstaufengasse 6.**

Grösste fabrik dieser Branche.

Pasta na buty, czernidła, tłuszcze na skóry i broń, pasta na posadzki, czyszcidła metali — dostarcza w każdej ilości, najlepszej jakości i po umiarkowanych cenach

**„SOLO“, T. A. fabryk towarów zapalnych i smarowideł,
Wiedeń I., Hohenstaufengasse 6.**

Największa fabryka tego rodzaju.

Alle Ansuchen um Ein- und Ausfuhrbewilligungen sind gestempelt (Stempelmarken des M. G. G.) einzureichen.

Wszelkie próśby o pozwolenie wywozu i przywozu muszą być zaopatrzone w znaczki stemplowe Wojsk. Gen. Gubern.

Handels- u. Kommissionshaus für Export & Import | dla eksportu i importu H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Export und Import aller Bedarfsartikel aus und nach dem k. u. k. oesterreichisch ungarischen Okkupationsgebiete in Polen für eigene und fremde Rechnung. — Übernimmt Vertretungen von erstklassigen Häusern, zu koulantesten Bedingungen.

294

Erstklassige Referenzen.

Telegrammadresse: Mitelmann, Noworadomsk.

Dom komisowo-handlowy dla eksportu i importu H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Ekspert i import wszelkich towarów, z i do c. i. k. terenów okupowanych w Polsce, załatwia na rachunek własny i przyjmuje w komis. — Zastępuje pierwszorzędne przedsiębiorstwa pod najdogodniejszymi warunkami.

Pierwszorzędne polecenia.

Adres telegraficzny: Mitelmann, Noworadomsk.

Neueste Entscheidungen des k. k. Finanzministeriums, als delegierter Zollbehörde III. Instanz für das k. u. k. Okkupationsgebiet in Polen.

9. Bei der Einfuhr in die unter k. u. k. Militärverwaltung stehenden Gebiete Polens sind Krägen, bei welchen sich der Grundstoff als Baumwollbatist erweist, als Wäsche aus baumwollenen Feingeweben nach T. Nr. 94—90 d II. zu 200 K zuzüglich 50% zu verzollen. (F. M. Nr. 69272 vom 23. Oktober 1916).

10. Bei der Einfuhr in das unter k. u. k. Militärverwaltung stehende Gebiet Polens sind Explosionsmotore für landwirtschaftliche Zwecke, Dreschmaschinen, Göpel, Reinigungsmaschinen und Windfegen, Häckselmaschinen und Grünfutterschneidemaschinen, Schrotmühlen, Haferquetschen, Rübenschneidemaschinen, Maisrebler und alle sonstigen landwirtschaftlichen Maschinen, die sich nicht mit Rücksicht auf ihre Beschaf-

Najnowsze rozstrzygnięcia c. k. Ministerstwa skarbu, jako delegowanego urzędu celnego III. instancyi dla c. i. k. obszaru zajętego w Polsce.

Przy wprowadzaniu do obszarów stojących pod c. i. k. Zarządem wojskowym Królestwa Polskiego podlegają kelnierze jakości odpowiadającej przedłożonym wzorom, sporządzane z bawełnianego batystu, jako bielelna z bawełnianych tkanin delikatnych, cłu według taryfy Nr. 94/90 d II. po 200 kor. z dodatkiem 50% (Min. Sk. Nr. 69272 z 23. października 1916).

Przy wprowadzaniu do obszarów stojących pod c. i. k. Zarządem wojskowym Królestwa Polskiego, eksploatujące motory dla celów rolniczych, młocarnie, windy, młynki do czyszczenia i wiatraki, sieczkarnie i maszyny do rżnięcia trawy, maszyny służące do wyrabiania kaszy, do wygniatania owsa, do siekania buraków, kukurudzy i wszystkie inne maszyny rolnicze, które nie

FILIALE

DER K. K. PRIV. ÖSTERREICHISCHEN
CREDIT-ANSTALT
FÜR HANDEL u. GEWERBE
IN LUBLIN.

253

AKTIEN KAPITAL K 170,000.000
RESERVEFONDS ÜBER K 100,000.000
ZENTRALE IN WIEN
FILIALEN IN ALLEN GROSSEREN
STÄDTEN DER MONARCHIE.

BESORGT SÄMTLICHE IN DAS BANK-
FACH EINSCHLÄGIGEN TRANSAK-
TIONEN.

FILIA

C. K. UPRZYW. AUSTRYACKIEGO
ZAKŁADU KREDYTOWEGO
DLA HANDLU i PRZEMYSŁU
W LUBLINIE.

KAPITAŁ AKCYJNY K 170,000.000
FUNDUSZE REZERWOWE PRZESZŁO
K 100,000.000
ZAKŁAD CENTRALNY W WIEDNIU
FILIE WE WSZYSTKICH ZNACZNIEJ-
SZYCH MIASTACH MONARCHII.

ZAŁATWIA WSZELKIE CZYNNOŚCI
WCHODZĄCE W ZAKRES DZIAŁAL-
NOŚCI BANKOWEJ.

INTERNATIONALE TRANSPORTE

SCHENKER & Co., WIEN, I. HOHER MARKT 12.

Filialen: Adrianopel, Ala, Antwerpen, Aussig, Belgrad, Berlin, Braila, Bregenz, Bremen, Brünn, Bucarest, Buchs, Budapest, Constantinopel, Dedeagh, Eger, Fiume, Galatz, Gumuldjina, Hamburg, Lindau, London, Mannheim, München, Nürnberg, Oderberg, Olmütz, Passau, Peri, Philippopel, Pilsen, Prag, Romanshorn, Rotterdam, Salonique, Sofia, Steinschönau, Stuttgart, Szczakowa, Tetschen, Triest, Agence Schenker, Paris, Frankfurt a. M.

301

REISEBURO: Wien, Prag, Bozen.

Spezialverkehr nach den okkupierten Gebieten Russisch-Polens von der österr.-ungar. Monarchie u. von den neutralen Staaten. Verzollungen in Szczakowa, Rozwadow, Nadbrzezcie, Belzec u. Sokal.

fenheit (Bauart etc.) als Geräte der T. Nr. 75 C qualifizieren, zollfrei zu behandeln.

Ebenso sind Maschinenersatzteile, insoweit dieselben als solche erkennbar sind, und eine andere Verwendung als zur Zusammensetzung von Maschinen nicht zulassen, oder im Tarife nicht anderweitig genannt sind (wie z. B. Messer und andere Schneidewaren etc.) zollfrei zu belassen (F. M. Nr. 71840 vom 14 Oktober 1916).

11. Dem Rekurse gegen die Vorschreibung des nach T. Nr. 44 sich ergebenden Nachtragszolles für die bei der Einfuhr in die unter k. u. k. Militärverwaltung stehenden Gebiete Polens als Dachziegel nach T. Nr. 51 zu 9.25 K anstatt als Asbestwaren nach T. Nr. 44 zu 25.— K per 100 Kg verzollten Asbestzementplatten wird mit Rücksicht auf die Beschaffenheit des vorgelegten, amtlich identifizierten Musters, welches aus einem erhärteten Gemenge von Asbest und Zement besteht, keine Folge gegeben. (F. M. vom 10. Oktober 1916, Zahl 67191/16.)

12. Stickereien sind im gegebenen Falle, mit Rücksicht auf die Beschaffenheit der vorgelegten, amtlich entnommenen Muster, welche sich als mit Kunstseide bestickte baumwollene Tülle erweisen, wie bestickte Baumwollwaren nach T. Nr. 90 d II zu 200 K per 100 Kg zu behandeln. (F. M. vom 17. Oktober 1916, Zahl 66434.)

podpadają ze względu na ich istotę jako narzędzia taryfy Nr. 75 C, są wogóle wolne od cła.

Podobnie nie podlegają cłu części maszyn, o ile jako takie mogą być rozpoznane i nie nadają się do żadnego innego użytku, lub też o ile nie są pod inną nazwą wciągnięte do taryfy (n. p. noże i inne narzędzia tnące i t. d. (Min. Sk. Nr. 71840 z 14. października 1916).

Rekurs wniesiony przeciwko przepisaniu uiszczeniu dodatkowego cła wedle T. Nr. 44 od płyt cementowo-asbestowych, ocłonych przy wprowadzeniu ich w obszary Polski stojące pod c. i k. Zarządem wojskowym, jako dachówki po 9 K 25 h według T. Nr. 51, zamiast jako wyroby z asbestu po 25 K za 100 kg., wedle T. Nr. 44, nie może być uwzględnionym po zbadaniu właściwości przedłożonego a urzędownie uwierzytelnionego wzoru, który został sporządzony ze stwardniałej mieszaniny asbestu i cementu. (M. S. z 10. października 1916. Nr. 67191/16).

W danym wypadku oclić należy hafty wedle taryfy Nr. 90 d. II., jako przetykane wyroby bawełniane w wysokości 200 Kor. za 100 kg., o ile na podstawie przedłożonych a urzędownie powziętych wzorów przedstawiają się jako tiul bawełniany, przetykany sztucznym jedwabiem. (M. S. z 17. października 1916, Nr. 66434.)

Die Handels- u. Gewerbekammer in Prag, 660-I.

bietet den Interessenten in Polen **unentgeltlich** ihre Dienste für Erteilung von Auskünften über alle den Handel mit dem Kammerbezirke betreffenden Angelegenheiten wie auch für Namhaftmachung von Bezugsquellen der einschlägigen Artikel an.

Korrespondenz auch polnisch.

291

Telephon: 60, 250, 810.

Bureaustunden für den Partelenverkehr: $\frac{1}{2}$ 10—1.

Izba Handlowa i Przemysłowa w Pradze, 660-I.

udziela Interesentom z Polski **bezpłatnych** wiadomości w sprawach handlowych i wskazuje źródła zakupu towarów w swoim obwodzie.

Korespondencya także w języku polskim.

Telefon: 60, 250, 810.

Godziny przyjęć od: $\frac{1}{2}$ 10—1.

Fabryka szmuklerska

Karola Langsama i Sp.
Wiedeń VII., Kirchengasse Nr. 41.

założona w 1873 r.

poleca swój skład nowości a mianowicie:
wyroby szmuklerskie, guziki, wstążki do obuwia,
galony, hafty, sprzączki (brandeburskie), taśmy,
sznurówki i t. d.

363

Zwiedzanie fabryki nader pożądane.

**Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem
k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.**

Gerichtliche Kundmachungen. Die zweite Reihe gerichtlicher Kundmachungen, betreffend Verlassenschafteten, Kuratellen, Hypothekarwesen im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen, ist bereits als Beiblatt zum Verordnungsblatt des k. u. k. Militärgeneralgouvernements Nr. 13, vom 27. Oktober 1916 erschienen.

Inbetriebsetzung der Eisenhüttenwerke in Dąbrowa. Dem „Berliner Tagblatt“ zufolge sollen die Eisenhüttenwerke in Dąbrowa ihren Betrieb wieder aufnehmen. Die jährliche Produktion dieser Werke betrug im Jahre 1913 4.2 Millionen q Roheisen, 6 Millionen q Halbfabrikate und 4.7 Millionen q Stahl.

Wirtschaftliches Leben in Lublin. Alle Fabriken in Lublin wurden bereits in Betrieb gesetzt und arbeiten hauptsächlich für Militärzwecke. Eine Ausnahme macht nur die Wagenfabrik der Firma Hess, welche nur

Aktiengesellschaft für Zündwarenverkauf Budapest

UT., Andrássy-Strasse 102

Telegrammadresse: Gyufabank.

**Wiadomości gospodarcze z c. i k.
obszarów zajętych Polski.**

Obwieszczenia sądowe. Drugi dział sądowych obwieszczeń, dotyczących spadków, kuratel i spraw hipotecznych na c. i k. obszarach zajętych Polski, pojawił się niebawem w dodatku do Dziennika rozporządzeń c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa Nr. 13 z 27. października 1916.

Puszczenie w ruch hut żelaznych w Dąbrowej. Wedle „Berliner Tagblattu“ mają być w ruch puszczone ponownie huty żelazne w Dąbrowej. Roczna produkcja tychże wynosiła w r. 1913 4.2 milionów q żelaza surowego, 6 milionów q półfabrykatów i 4.7 milionów q stali.

Życie gospodarcze w Lublinie. Wszystkie fabryki w Lublinie zostały niebawem w ruch puszczone i pracują przedewszystkiem dla celów wojskowych. Wyjątek stanowi fabryka wozów firmy Hess, puściwszy w ruch

A. Gerngross
A. G.*Modernstes weltstädtisches Etablissement.**Nowoczesny Zakład wielkomiejski.*

WIEN VII.

WIEDEŃ VII.

Mariahilferstrasse 38-48, Kirchengasse 2-4.

...

ENGROS-EXPORT. HURTOWNIE-EKSPORT.

GROSSTE AUSWAHL, BILLIGSTE PREISE.NAJWIĘKSZY WYBÓR, NAJTAŃSZE CENY.

Seidenstoffe = = = =

Wollstoffe = = = =

Waschstoffe = = = =

Bänder = = = =

Spitzen und Stickerei

Knöpfe und Borten

Aufputz-Artikel = =

Blumen und Federn

und dergleichen.

Materje jedwabne =

Materje wełniane =

Płótna = = = =

Tasiemki = = = =

Koronki i Hafty = =

Guziki i Borty = =

Wstawki = = = =

Kwiaty i Pióra = =

i t. p.

ENGROS-EXPORT. HURTOWNIE-EKSPORT.

DRAHT SEILE aller ART

Jergitsch
DRAHT

Catalogue Nr. 5 gratis.

Fabriken, in WIEN, GRAZ
und KLAGENFURT.

ALPENLÄNDISCHE
DRAHTINDUSTRIE

Ferd. Jergitsch' Söhne

Wien I. Friedrichstrasse Nr. 4.

J. STADLER, PRAG

Oelgrosshandlungshaus

297 liefert

**FEINSTE MASCHINEN-
ZILINDER-, TEXTIL- und
BOHROELE**

Telegrammadresse: **STADLEROL.**

Wielki Skład handlowy Oleju

dostarcza

wszelakiego rodzaju najlepszych gatunków oleju maszynowego, cylindrowego, oraz oleju dla przemysłu wiertniczego, i tekstylnego.

Adres telegraficzny: **STADLEROL.**

die Abteilung für Reparaturen eröffnete. Neben den schon vor dem Kriege vorhandenen Industrien sind unter dem Einfluss des Kriege neue Industrieunternehmungen entstanden, wie z. B. Kartoffeltrocknungsanlagen, Sauerkraut- und Oelfabriken, welche eine grössere Anzahl von Arbeitern beschäftigen. Die Löhne schwanken zwischen 10 und 15 Kronen, je nach der Fähigkeit des Arbeiters. („Czas“ vom 26. Oktober 1916).

Der Industrieklub in Kielce hat seine Tätigkeit am 5. d. M. wieder aufgenommen.

Musterausstellung in Pińczów. Das k. u. k. Kreiskommando in Pińczów beabsichtigt eine Musterausstellung von Waren und Erzeugnissen der Monarchie zu veranstalten.

Wirtschaftliches aus Miechów und Umgebung. Das Gewerbe und die Industrie in Miechów haben unter den Kriegserreignissen sehr viel gelitten. Das wichtigste Industrieunternehmen in Miechów, die elektrische Mühle Marymont, befindet sich bereits dank seiner Kapitalkraft in gutem Zustande, dagegen ist die Tätigkeit der kleinen Wassermühlen durch verschiedene Verkehrsbeschränkungen sehr behindert.

Die Werkstätte für landwirtschaftliche Maschinen genügt kaum für die Bedürfnisse der Landwirte.

Die Miechower Kachelfabrik in Janów hat durch die Vernichtung ihm Lagerbestände sehr gelitten und soll ihre Tätigkeit erst im Frühjahr wieder aufnehmen.

Die Steinmetzerei der Firma Kisiel vergrössert sich von Tag zu Tag und findet genügenden Absatz für ihre Produkte.

Die Ziegeleien der nächsten Umgebung leiden unter der allgemeinen Stagnierung jeder Bautätigkeit und ar-

jedynie oddział naprawczy. Pomijając przedsiębiorstwa powstałe jeszcze przed wojną, założone zostały na skutek wojny jeszcze nowe warsztaty przemysłowe n. p. suszarnie kartofli, fabryki kwaśnej kapusty i farb. Wynagrodzenia wynoszą dziennie 10—15 koron, zależnie od wydajności robotnika. (Czas z 26-go października 1916).

Klub przemysłowców w Kielcach rozpoczął swą działalność z dniem 5 b. m.

Wystawa wzorów w Pinczowie. C. i k. Komenda obwodowa w Pińczowie zamyśla urządzić wystawę wzorów towarów i wytworów Monarchii.

Wiadomości gospodarcze z Miechowa i okolicy. Rzemiosło i przemysł ucierpiały wiele z powodu wydarzeń wojennych, jedynie najważniejsze przedsiębiorstwo przemysłowe w Miechowie t. j. młyn elektryczny Marymont, znajduje się w dobrym stanie dzięki jego sile kapitałowej. Przeciwnie, mniejsze młyny wodne znajdują się w opłakanym stanie z powodu rozmaitych ograniczeń obrotowych. Fabryki zaś maszyn rolniczych zaledwie zaspokoić mogą zapotrzebowania rolników.

Miechowska fabryka kaflí w Janowie przez zniszczenie składów znaczne poniosła szkody tak, że dopiero z wiosną rozpocznie swoją działalność.

Kamieniarstwo firmy Kisiel powiększa się z dnia na dzień i znajduje dostateczny popyt na swe produkty.

Cegielnie najbliższej okolicy znajdują się w ogólnym

WYDAWNICTWO POCZTÓWKI W TARNOWIE

poleca największy wybór

kart artystycznych
najcelniejszych polskich malarzy, jakoteż
kart świątecznych i noworocznych.

Szczegółowy spis wysyła się P. T. Kupcom
na żądanie **bezpłatnie.**

WOKOWITZER SCHAMOTTE U. TONWAREN
FABRIK I. P. DIETZ PRAG

FEINKLINKER MOSAIKPLATTEN GLASIERTE WAND
FLIESEN KERAMISCHES SGRAFFITO HOCHFEUER
FESTE SCHAMOTTEWAREN STEINZEUGRÖHREN

beiten nur im beschränkten Ausmasse für den Lokalbedarf.

Die Gewerbetreibenden beklagen sich über die Beschäftigungslosigkeit, welche durch die enorme Teuerung des Materiales verursacht wurde. (Gazeta Polska“ vom 4. November 1916.).

zastoju dla braku wszelkiej czynności budowlanej a pragną tylko w granicach miejscowego zapotrzebowania.

Rękodzielnicy narzekają na brak zajęcia, spowodowanego niezwykle podrożeniem materiałów. („Gazeta Polska“ z 4. listopada 1916).

<p>Actien Gesellschaft der Emaillirwerke u. Metallwarenfabriken CENTRALBUREAU: BIURO CENTRALNE: Fabriken: — Fabryki:</p>	<h1 style="margin: 0;">AUSTRIA</h1>	<p>Akcyjne towarzystwo fabryk emaliowych i metalowych WIEN IX/1, LICHTENSTEINSTRASSE 22 BRÜNN (Mähren), KNITTELFELD (Steiermark), BRUX (Böhmen)</p>
<p>Modernste Einrichtungen. Telefon: Wien 13.639—20.228.</p>	<p>Arbeiteranzahl 4300. Neu errichtet: Ständige Auskunftstelle für alle Fragen der Kehrlichtbeseitigung. Erzeugnisse: Rohe, emaillierte, verzinnte Kochgeschirre aller Art, verzinkte Artikel u. Militär-Artikel.</p>	<p>Najnowocześniejsze urządzenia. Telefon: Wien 13.639—20.228. Nowo urządzone Stałe biuro informacyjne dla usuwania odpadków i śmieci. Wyroby: Zwykłe emaliowane, cynowane naczynia do gotowania i wszelkiego rodzaju artykuły ocynowane i artykuły wojskowe.</p>

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Schwefelkies und Schwefelabbrände wurden unter die Güter der Klasse 3 der Gütereinteilung des Tarifes für den Privatgüter- und Privattierverkehr auf den im deutschen Militärbetriebe befindlichen Eisenbahnen des östlichen Kriegsschauplatzes aufgenommen.

Salzmonopol in Warschau. Zwecks Vergrößerung der städtischen Einnahmen wurde die Einführung des Salzmonopoles in Anregung gebracht. Die Warschauer Stadtverwaltung hat der Mitteilung des „Ostens“ zufolge die Bewilligung hiezu erhalten.

Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski.

Dwusiareczek żelaza i zgorzyny siarczane zostały podciągnięte do klasy 3 działu towarowego taryfy dla obrotu dóbr i zwierząt prywatnych na kolejach, będących pod niemieckim zarządem wojskowym wschodniej widowni wojennej.

Monopol soli w Warszawie. Celem powiększenia dochodów miasta ma być wprowadzonym monopol soli. Warszawski zarząd miejski w myśl doniesienia „Osten“ otrzymał w tym celu zezwolenie.

Oekonomischer Verband der Landwirtschafts-Genossenschaften in Lemberg

(Handelsorgan der General-Verwaltung der Landwirtschafts-Genossenschaften) G. m. b. H.

Zurzeit: **KRAKAU, Ringplatz Nr. 22, I. St.** — **Expositur:** Wien VI, Mariahilferstrasse 1. c. **Telephon 3307.** — **Filliale:** Lemberg, Mickiewiczagasse 26. **Telephon 285.**

Lagerplätze: Bielitz-Biala, Lemberg.

Liefert en gros: a) sämtliche Verbrauchsprodukte und Approvisionsartikel b) Landwirtschaftliche Artikel c) Bau und Konstruktions-Materialien d) Kohle, Petroleum, Schmiere etc.

ZWIĄZEK EKONOMICZNY KÓŁEK ROLNICZYCH WE LWOWIE

(Organ handlowy Zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych) Stow. zar. z ogr. por.

Obecnie: **KRAKÓW, Rynek główny L. 22, I. p.** — **Ekspozytura:** Wiedeń VI, Mariahilferstrasse 1. c. **Telefon 3307.** — **Filla:** Lwów, ul. Mickiewicza 26. **Telefon 285.**

Magazyny: Bielsko-Biała, Lwów.

Dostarcza hurtownie: a) artykułów spożywczych i codziennego zapotrzebowania b) artykułów wchodzących w zakres rolnictwa c) artykułów budowlanych d) węgla, nafty, smarów i t. d.

<p>Verdauungsfördernd, schleimlösend, säurettigend.</p> <p>MATTONI'S</p> <p>GIESSHÜBLER</p> <p>REIN NATÜRLICHER ALKALISCHER SAUERBRUNN</p> <p>273</p> <p>Alleiniger Generalvertreter und Engros-lager für Galizien und Königreich Polen</p> <p>KARL SCHOPPER, KRAKAU</p> <p>Karmelicka 39.</p> <p>Militärbehörden und Sanitätsanstalten erhalten Vorzugspreise.</p>	<p>Ułatwia trawienie, rozpuszcza ślęgmę usuwa kwasy.</p> <p>MATTONIEGO</p> <p>GIESSHÜBLER</p> <p>ZUPEŁNIE NATURALNA ALKALICZNA SZCZAWA</p> <p>Wyłączny zastępca generalny i hurtowny skład dla Galicji i Królestwa Polskiego</p> <p>KAROL SCHOPPER, KRAKÓW</p> <p>Karmelicka 39.</p> <p>Dla Władz wojskowych i instytucji sanitarnych ceny wyjątkowe.</p>
---	---

Eröffnung einer Forstschule in Warschau. Die Forst-
abteilung der Landwirtschaftlichen Zentralgesellschaft
hat bereits in Warschau eine Forstschule mit zweijähri-
gem Kurs gegründet. Die Schule bezweckt Berufsförster
auszubilden.

Ausgabe von Rubel-Bons in Łódź. Die Finanzabtei-
lung der Lodzer Kaufmannschaft und des Lodzer Bör-
senkomitees hat, wie die „Deutsche Lodzer Zeitung“ be-
richtet, seit Kriegsbeginn insgesamt für etwa zwölf Mil-
lionen Rubel Bons, hauptsächlich in 5 Rubel-Bons, her-
ausgegeben. Von jetzt ab werden keine Bons mehr ge-
druckt werden.

Darlehenskasse des Städteverbandes. Das von einer
Kommission unter dem Vorsitz des Stadtrates Suli-
gowski ausgearbeitete Projekt einer Darlehenskasse des
Städteverbandes wird in der nächsten Zeit dem War-
schauer Magistrat zur Entscheidung vorgelegt. Das
Gründungskapital beträgt 500.000 Kr. Die Städte
Warschau, Łódź, Czenstochau und Sosnowiec haben die
Garantie für die zu errichtende Darlehenskasse über-
nommen.

Otwarcie szkoły leśnictwa w Warszawie. Oddział le-
śny Rolniczego Towarzystwa centralnego założył nieba-
wem w Warszawie szkołę leśnictwa z kursem dwule-
tnim.

Wydawanie bonów rublowych w Łodzi. Oddział skar-
bowy kupiectwa Łódzkiego i komitetu giełdowego,
jak podaje „Deutsche Lodzer Zeitung“ puścił w o-
bieg od wybuchu wojny bonów rublowych i to prze-
ważnie 5 rublowych za blisko 12 milionów. Odtąd bony
te drukowane więcej nie będą.

Kasa pożyczkowa Związku miast. Projekt kasy po-
życzkowej Związku miast, opracowany przez komisję
pod przewodnictwem rady miejskiego Suligowskiego,
przedłożony zostanie w najbliższym czasie do rozstrzy-
gnięcia magistratowi Warszawskiemu. Kapitał zakła-
dowy wynosi 500.000 rubli, zaś miasta: Warszawa, Łódź,
Częstochowa i Sosnowice objęły gwarancję za utworzyć
się mającą kasę pożyczkową.

„MINIMAX“

ist für Baracken, Fabriken, Spitaeler, Verpflegs-
magazine, Mühlen, etc. ein unentbehrliches
Feuerlöschmittel, welches bei der k. u. k.
Heeresleitung eingeführt und bestbewahrt ist.

Mit Aufklärung und Prospekt dient die

Ungarische Minimax Aktiengesellschaft
Budapest, VI. Rózsa u. 85.

SÄEMASCHINEN-FABRIKS-
AKTIENGESellschaft**FR. MELICHAR**FABRYKA SIEWNIKOW
TOW. AKCYJNE**BRANDEIS a/E, (Böhmen - Czechy)**Bestellen Sie Ihre Felder zum Herbst
wie zu Frühjahr nur mit unseren**„UNIKUM“** Löffelscheiben-
Drillmaschinen
ORIGINAL-MELICHAR. Uprawiajcie swe pola na jesień
i wiosnę tylko naszymi**„UNIKUM“** tyżkowymi siewni-
kami rzędowymi
ORYGINALNY-MELICHAR.**Die Entwicklung der Glasindustrie in Polen.**

Die Glasindustrie bildet einen nicht unbedeutenden Zweig der industriellen Entwicklung Polens. Die Zahl der Glashütten wird mit 64 angegeben, jene der Oefen wird noch grösser sein, da einzelne Werke wie die Zombkowicer 4 Oefen besitzen.

Hauptsitz der Glasindustrie ist das Gouvernement Petrikau. Die Werke bevorzugen diese Gegend wegen der günstigen Lage zu den Kohlengebieten. Ausserdem ermöglicht es die Nähe der deutschen Grenze, den für die Herstellung besonders wichtigen Quarz aus den ausgedehnten schlesischen Lagern im gestossenen Zustande billig nach Polen einzuführen und hier zu Tafelglas zu verarbeiten. Die russischen Glashütten, die ihren Sitz in den Zentralgouvernements Russlands haben, bemühten sich in den letzten Jahren, eine Zollerhöhung für diesen Quarz zu erreichen, um damit ihrer polnischen Konkurrenz den billigen Bezug dieses Rohproduktes zu verteuern und ihr so die Bearbeitung des russischen Marktes mit ihren Erzeugnissen zu erschweren. Pottasche und andere Rohprodukte wurden hauptsächlich aus dem Gouvernement Samara geliefert.

Rozwój przemysłu szklarskiego w Polsce.

Przemysł szklarski stanowi jedną z najważniejszych gałęzi przemysłowego rozwoju Polski. Istnieje 64 hut szklanych, jednak ilość pieców jest większą, skoro n. p. Żabkowiicka huta posiada aż 4 piece.

Gubernia Piotrkowska jest głównem środowiskiem przemysłu szklarskiego, a okoliczność tę wytlómaczyć można korzystnem położeniem ze względu na niewielką przestrzeń, dzielącą ją od zagłębia węglowego, oraz ze względu na bliskość niemieckiej granicy, która umożliwiała tańszy przewóz kwarcu z rozgałęzionych pokładów śląskich celem dalszego na miejscu przerobienia w szkło. Rosyjskie huty szklane, znajdując się w dalekich guberniach właściwej Rosyi, starały się w ostatnich latach o podwyższenie cła na kwarciec i w ten sposób zaszkodzić konkurencji polskiego przemysłu w sprowadzaniu taniego surowca i umożliwić zagarnięcie rynków zbytu na targach rosyjskich. Potasz i inne surowce dostarczała głównie gubernia Samara.

Towarzystwo akcyjne hut szklanych żabkowiickich jest filią firmy Schreiber w Lipsku. Głównymi wytworami są herbaciarki i szkiełka do lamp. Towarz. akcyjn.

Gemeinsame Filiale
der Kais. Kön. privilegirtenOsterreichischen Länderbank
und Ungarischen Escompte-
u. Wechsler-Bank für Polen
Dąbrowa (Polen)

Telegramm Adresse:

Länderbank, Dąbrowa Polen

*Bank- und Warenabteilung**Waren Einfuhr Waren Ausfuhr*Filia wspólna
Ces. Król. Uprzyw.Austryackiego Länderbanku
i Węgierskiego Banku Eskonto-
wego i Wymiennego dla Polski
Dąbrowa (Polska)

Adres telegraficzny:

Länderbank, Dąbrowa Polen

*Oddział bankowy i towarowy**Przywóz towarów Wywóz towarów*

Jedes Quantum
**Ausreibbürsten, Reisbesen,
Bürsten u. Pinseln**

304

liefert prompt und billigst

BÜRSTENFABRIK**FRANZ WANKO, Wien VII., Neubaugasse 9.**

Telefon Nr. 35357.

Interurban Telefon Nr. 35357.

Max Kohn & Co., Wien I.**Salvatorgasse 6 und 8.**

Grosse Auswahl in
Wäschestickereien,
Wäschebesätzen, Knöp-
fen, Seiden- u. Samt-
bändern, Seidenwa-
ren, Spitzen und Posam-
menten, Neuheiten von
Damenputzartikeln.

Wielki wybór przy-
brań do bielizny, wsta-
wek, guzików, wsta-
żek jedwabnych i a-
ksamitnych, koronek
i wyrobów szmukler-
skich. Nowości w stro-
jach damskich. 280

Die Zombkower Glashütten Act.-Ges. eine Zweigniederlassung der firma Schweizer in Leipzig, stellen gepresstes Glas her. Teegläser, Lampenzylinder bilden ihre Hauptartikel. Die Act.-Ges. Reich u. Co. in Zawiercie, eine Zweigniederlassung österreichischer Glashütten, erzeugt in 2 Oefen Tafelglas, geschliffenes Glas, Tischgeräte, Luxusgläser und Glaszylinder. Ihre Erzeugnisse gelten in ganz Russland als die besten ihrer Art; die Firma hat darin erfolgreich den Wettbewerb mit der französischen Firma Baccarat auf dem russischen Markte aufgenommen. Grössere Glashütten, die Scheiben erzeugen, befinden sich noch in Petrikau selbst, ferner in Tschénstochau, diese bieten in Tafelglas den Zawiercer Erzeugnissen Konkurrenz. Die Erzeugung von sogenanntem Krystallglas in Polen wird für 1912 auf 700.000 Pud im Werte von 3,39 Mill. Rubel bewertet. Aus Russland wurden 1911 436.000 Pud Tafelglas im Werte von 1,678 Millionen Rubel Wert eingeführt. 70% der gesamten Produktion der polnischen Glashütten wurde nach Russland ausgeführt.

Fortsetzung folgt.

firmen Reich i Ska, filia austriackich hut szklanych w Zawierciu, wyrabia w 2 piecach głównie szkło tabliczkowe, szlifowane, naczynia stołowe, szklanki-zbytkowne i cylindry szklane. Wytwory te należą do najlepszych w całej Rosyi i skutecznie firma ta przeprowadziła konkurencyę na targach rosyjskich z francuskim przedsiębiorstwem Baccarat'a. Większe huty szklane znajdują się następnie w Piotrkowie i Częstochowej, zajmujące się głównie wyrobem szyb a konkurujące z hutami w Zawierciu. W r. 1912 wytworzono na ziemiach polskich krystalicznego szkła w ilości 70.000 pudów o wartości 3.390.000 rubli, podczas gdy z Rosyi sprowadzono w r. 1911 — 430.000 pudów szkła tabliczkowego wartości 1.678 milionów rubli. Ogółem 70% całej produkcji polskich hut szklanych przypada na export do Rosyi.

C. d. n.

Wir liefern

Automatische Hosenknöpfe
zum Durchstechen

„Tari“, „Lord“, „Cosmos“, „Otello“.

Zinkhosenknöpfe

und anderen

Meeresbedarf wie:

Offiziersknöpfe. - Pat.
Manteldurchsteckknöpfe
für Offiziere und
Mannschaft. - Brustab-
zeichen. - Mil. Gürtel-
schliessen. Militär Kap-
penröschen. - Mil. Legi-
timationskapseln. - Zelt-
lösen. - Handschuh- und
Annähdruknöpfe. - Ha-
ken u. Augen. Nadlerwa-
ren aller Art etc.

Verlangen Sie bemustertes Angebot.

Dostarczamy

Automatyczne guziki do spodni
(do przekuwania)

„Tari“, „Lord“, „Cosmos“, „Otello“.

Guziki cynkowe

i inne

300

przybory dla armii jak:

Guziki oficerskie. - Pat.
guziki do płaszczy dla
oficerów i szeregowców.
Odznaki. - Wojsk. kupie,
Wojskowe różyczki do
czapek. - Wojskowe kap-
sle legitymacyjne. - Kap-
sle do namiotów. - Zatrza-
ski do rękawiczek i do
przyszywania. - Karabinki
i oczka. - Wyroby igiel-
nicze wszelkiego rodz.
Proszę ządać wzorów i cen.

Waldes & K^o Waldes i Ska

Grosse Druckknopf-Fabrikanten der Welt

Prag - Wreschowitz
Dresden - Warschau

Najwięksi fabrykanci

Praga - Wreszawice
Drezno - Warszawa

Niederlage: Wien I, Wipplingerstr. 17. Skład: Wiedeń I, Wipplingerst. 17.

**SEIDENWAREN, BÄNDER,
TÜCHER, PELÜCHE, SAMMTE**

BEI

S. KARY & Co.

K. K. HOFLIEFERANT • GEGRÜNDET 1864.

WIEN I., LUGECK 4

EIGENE FABRIKATION.

**TOWARY JEDWABNE, WSTĄŻ-
KI, SZALE, PLUSZE, AKSAMITY**

DOSTARCZA

S. KARY & Co.

C. K. DOSTAWCA NADWORN. - ROK ZAŁOŻENIA 1864.

WIEN I., LUGECK 4.

WYRÓB WŁASNY.

285

Franzbranntwein , feinste Marke pro 100 Fläschchen	K 48.—
Kaffee gemahlen gemengt sehr aromatisch	„ 360.—
Feinster Ceylon, Pecco oder Suchong Tee p. Kilo	„ 17.—
Pfeffer gemahlen gemengt	„ 800.—
Cassia „ „	„ 750.—
Piment Jamaica ganz	„ 490.—
Hochfeiner Edelsüßer Delikatesse Paprika p. Kilo	„ 11.—
„ Rosen Paprika pro Kilo	„ 9.—

liefern **prompt** nebst anderen **Kolonial- und**
Spezereiwaren

248

Wódka francuska , najlepsza marka 100 flaszeczek	K 48.—
Kawa mielona mieszana bardzo aromatyczna	„ 360.—
Najprzedniejsza herbata Ceylon, Pecco, albo Suchong kilo	„ 17.—
Pieprz mielony mieszany	„ 800.—
Cassia	„ 750.—
Pieprz jamajski cały	„ 490.—
Znakomita słodka papryka delikatesowa kilo	„ 11.—
„ Różowa papryka „ „	„ 9.—

dostarczają **szybko** obok innych **kolonialnych**
i korzennych towarów

SCHWARZ & TAUBER, Grosshändler **Nagykanizsa** (Ungarn)
handel en gros Węgry

Ausländische Ausfuhrbewilligungen.

BULGARIEN: Leimleder, Hörner, Hufe, sowie entfettete und entleimte Knochen; trockene Lamm Därme („Bulg. Staatszeit.“ vom 15. September 1916); Seidenkokons, Luxusteppeiche („Bulg. Staatszeit.“ vom 7. Oktober 1916); kinematographische Films (Bericht des kais. deutschen Kons. in Sofia vom 10. Oktober 1916); Luxusfellen von Wild („Deutsch. Reichsanz.“ Nr. 251 vom 24. Oktober 1916).

DEUTSCHLAND: Uhrmacherwerkzeuge (Der Sendung muss eine Bescheinigung der zuständigen Handelskammer beigelegt werden, dass es sich ausschliesslich um Werkzeuge für Uhrmacherzwecke handelt, z. B. Abziehplatten, Ambösschen, Ankerplättchenabheber, Bohrmaschinen, Eingreifszirkel, Fassungsmaschinen, Federwinder, Fräsmaschinen, Gehäuseausbeulmaschinen, Mitnehmer, Nietbänkchen, Nietkloben, Punktiermaschinen, Punzen, Räderstreckmaschinen, Ringe zum Zusammensetzen, Rundlaufzirkel, Schraubenhalter, Schraubenpoliermaschinen, Spiralbearbeitungsmaschinen).

Zagraniczne zezwolenia wywozowe.

BULGARYA: Obrzynki skórzane na klej, rogi, łany, oraz kości odtłuszczone i pozbawione kleju; suche jelita jagnięce (Bulg. gaz. państw. z 15. września 1916); kokony jedwabne, dywany zbyt kowne (Bulg. gaz. z 7. października 1916); filmy kinematograficzne (Sprawozd. ces. niem. kons. w Zofii z 10. października 1916); skóry zbyt kowne z dzierzyny („Deutsch. Reichsanz.“ Nr. 251 z 24. października 1916).

NIEMCY: Narzędzia zegarmistrzowskie (Do przesyłki dołączonem być musi poświadczenie odnośnej Izby handlowej, że narzędzia przeznaczone są wyłącznie do celów zegarmistrzowskich) n. p. płyty do ostrzenia brzytw, kowadełka, płytki kotwiczne (dźwignie), wiertarki, pęsetki, narzędzia do obrabiania, ściągacze sprężyny, pilarki, narzędzia do wypuklania opraw, chwytники, wsporki nitowe, widelki nitowe, narzędzia do punktowania, tłoczki, narzędzia do ścięnczania kółek, obrączki do zestawiania, cyrkle okrężne, śrubowniki, narzędzia do polerowania śrub, narzędzia dla obrabiania

„STANDARD“

Gesellschaft m. b. H. für technische Artikel
Pick & Winterstein, Kuschnitzky & Grünhut
WIEN - PRAG - BUDAPEST - FIUME

Grosshandlungshaus für
technische Betriebserfordernisse
liefert

Technische Gummiwaren, Asbestfabrikate, Armaturen, Transmissions-Bestandteile, alle Arten von Treibriemen und Transportgurten, Hebezeuge, Spezialartikel für Brauereien und Weinkellereien, Rostschutzfarben u. s. w. in gediegenen Qualitäten zu vorteilhaften Preisen.

-- Offerte auf Verlangen. --

282

Wielki Dom handlowy dla technicznych zapotrzebowań fabrycznych
dostarcza

Techniczne towary gumowe, wyroby asbestowe, armatury, części składowe do transmisji wszelkiego rodzaju, pasy i rzemienie, lewary, artykuły specjalne dla browarów i winiarń. Farby przeciw rdzewieniu i t. d. w przedniej jakości i przystępnych cenach.

-- Oferty na żądanie. --

**Chenillien, Seiden, Cachmiertücher u. Echarpes
wie überhaupt alle Modetücher**

bei Tücher und Modenwarenfabrik

FERDINAND HAUSNER, Wien VII., Kaiserstrasse 76.

Fabrik in Kreuzberg (Böhmen).

**Szelki, jedwabie, kaszmiry i echarpes
jak wogóle sukna modne**

poleca fabryka sukna i towarów modnych

FERDYNANDA HAUSNERA, Wiedeń VII., Kaiserstr. 76.

Fabryka w Kreuzbergu (Czechy).

303

Die besten und billigsten **Glasflaschen** in Halbweiss, Hellgrün u. Olivgrün für Wein, Bier, Spirituosen, Mineralwasser u. s. w. **liefern die Glasfabriken**

Najlepsze i najtańsze **flaszki** biało-matowe, jasno-zielone i ciemno-zielone na wino, piwo, spiritualia, wody mineralne itp. **do starczają fabryki szkła**

FISCHMANN SÖHNE

Ges. m. b. H.

Stow. z ogr. por.

TEPLITZ - SCHÖNAU.

303

chen, Stiftenklöbchen, Streckmaschinen, Uhrmacherlupen, Uhrmacherzangen aller Art, Uhröffner, Unruhswagen, Wälzfräsen, Wälzmaschinenten, Zapfenabrunder, Zeigerhalter; — ohne spezielle Bewilligung z. B. Kunstguss und anderer feiner Guss, nicht schmiedbar, der Nr. 781, Sattler- und Schuhmacherahlen, Modistinnen-Zucker-, Oesenzangen usw., Hack-, Küchen-, Gartenmesser, sowie sonstige grobe Messer, grobe Papiermesser, ausser Maschinenmessern, grobe Scheren, Schnitzer der Nr. 815 c, Geräte für den hauswirtschaftlichen oder gewerblichen Gebrauch der Nr. 816 d, Hacken-, Kisten- und Sarggriffe, Splinte und Krampen, Heftel und Oesen; Haus- und Küchengeräte, auch Küchengeschirr, aus Eisenblech, auch Teile davon, bearbeitet (emailiert); Schlitt- und Rollschuhe; Bau- und Möbelgeschläge und sonstige Waren der Nr. 832; Schlösser, nicht zu Handfeuerwaffen und Schlüssel der Nr. 833 in Einzelsendungen bis zu 3 Kg Gewicht; feine Messer und feine Scheren, andere feine Schneidwaren, feine Gabeln der Nr. 836 a, b; Perlen, Rosenkränze, Korkzieher, Fingerhüte, Nussknacker, Löffel, Glocken

spiralnego, trzymadła trzonkowe, wyciągarki, soczewki, obcęg wszelkiego rodzaju, otwieracze, wałki sprężynowe, pilniki, narzędzia do toczenia, wyokrąglać czopowy, wskaźniki; — bez specjalnego zezwolenia n. p. odlewy artystyczne i inne lepszego rodzaju odlewy, nie kute, Nr. 781; szydła siodlarskie i szewskie, obcęg dla modystek, na cukier, uszkowe, i t. d., siekierki, noże kuchenne i ogrodowe, jak i inne mniej wartościowe noże, noże do papieru z wyjątkiem noży maszynowych, mało wartościowe nożyce, ścinacze Nr. 815 c; sprzęty dla użytku domowo-gospodarczego lub przemysłowego Nr. 816 d; rękojeści dla siekier, skrzyń i trumien, kołki i skoble, sponki i uszka; sprzęty domowe i kuchenne, także naczynia kuchenne, z blachy żelaznej, albo części tychże, obrobione (emailowane); łyżwy i wrotki; okucia budowlane i meblowe i inne towary Nr. 832; zamki, nie dla broni ręcznej, klucze Nr. 833 w pojedynczych przesyłkach do 3 kg. ciężaru; lepszego gatunku noże i nożyce, oraz inne towary do cięcia, lepszego gatunku widelce Nr. 836 a, b; perły, wieniec z róż, korkociągi, naparstki, dziadki, łyżki, dzwony z Nr. 836 d; artystyczne

Patentierte

**Siderosthen-
Lubrose**

Patentowana

**lubroza
syderostowa**

die einzig sicher wirkende

Jedyna i niezawodna

ROSTSCHUTZFARBE.

Der beste Konservierungsanstrich für: Zement, Beton, Mauerwerk, Holz. Schwarz und in allen Farben streichfertig. Bohrcreme, Fussbodencreme und andere chemische Produkte.

Man verlange ausführliche Prospekte.

**Siderosthen-Lubrose-Werke
Dr. ZIMMER & Comp.**

Gesellschaft m. b. H.

Wien I., Franz-Josefskai Nr. 5.

farba przeciwko rdzy.

Najlepsza powłoka dla konserwacji cementu, betonu, murów i drzewa. Gotowa do użycia w kolorze czarnym lub dowolnym. Kremy do wiercenia i podłóg, oraz inne produkty chem.

Proszę żądać szczegółowych prospektów.

Fabryki lubrozy syderostowej
Dr. ZIMMER i Ska.

Tow. z ogr. odp.

Wiedeń I., Franz-Josefskai Nr. 5.

**Technische Gummi-
und Asbestwaren,
Treibriemen, Kalt-
leim u. s. w.**

**Techniczne towary
gumowe i asbesto-
we, pasy pędne,
zimny klej stolarski
i t. d.**

FRIEDRICH ROTTER, Wien IV. Wiedner Gürtel 56

k. u. k. Hoflieferant u. Kammerlieferant des Erzherzogs Karl Stephan.

aus Nr. 836 d; Kunstschmiedearbeiten der Nr. 837; Schirmgestelle und Bestandteile von solchen der Nr. 838; Schreibfedern (einschliesslich der noch nicht völlig fertig gearbeiteten), auch mit vergoldeten Spitzen, der Nr. 840; Nähadeln, auch mit vergoldeten Oehren, der Nr. 841 a, und andere; Beschläge und Verschlüsse zu Etais und Kartonnagen; Brillen- und Klemmergestelle; Bureaubedarfsgegenstände aus Eisen, wie Aktenhefter, Papierlocher, Papierlöcher, gepresste Tintenfüsser und ähnliche; Grabkränze; Hilfswerkzeuge für Nähmaschinen; Hosenhalter; Klammern für Kartonnagen, aus Eisenblech und Bandisen; Laubsägegarnituren; Schilder (Namens-, und ähnliche Schilder); Taschen- und Kofferbügel; Handpflegegeräte; Wetzstähle; Zigaretten- und Zigarrenetuis. (Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ vom 7. November 1916).

DÄNEMARK: Weisskohl (Die Ausfuhr findet durch die „Allgemeine dänische Gärtnervereinigung“ statt.) (Berlingske Tidende).

NIEDERLANDE: Hülsenfrüchte der Ernte 1915. (Der Ausfuhrer muss sich jedoch vor dem 25. Oktober 1916 der Hülsenfrüchtenvereinigung gegenüber verpflichten. Für je 100 Kg auszuführende Hülsenfrüchte dem Staate 150 Kg braune Bohnen und 150 Kg grüne Erbsen der Ernte 1916 zur Verfügung zu stellen, wovon die Hälfte bis zum 1. Jänner 1917 und die andere Hälfte bis zum 31. März 1917 zu liefern ist. Geschieht die Lieferung vor dem 15. Oktober 1916, so werden 10%, geschieht sie vor dem 1. Dezember 1916, so werden 5% abgezogen. Umgekehrt erhöht sich bei Lieferung nach dem 15. Jänner 1917 die Menge um 5%. („Deutsch. Reichsanzeiger“ Nr. 255 vom 28. Oktober 1916).

SCHWEDEN: Agar-Agar (Bkmg vom 23. September 1916).

Ausfuhr- und Durchfuhrverbote.

DEUTSCHLAND: Milchkonserven und alle Fische mit Ausnahme von frischen (lebenden und nicht lebenden) Fischen und Zubereitungen von Fischen. Die Durchfuhr von Milchkonserven und von Fischen durch Deutschland kann jedoch für vor der Erlassung der Durchfuhrverbote gekaufte Mengen im Wege des Milch-, bezw. Fischvollzugsausschusses Berlin erreicht werden. Interessenten werden aufgefordert, die getätigten Kaufabschlüsse der Oesterreichischen Zentraleinkaufsgesellschaft A. G. in Wien, I. Am Hof Nr. 4, höchstens zur Weiterleitung vorzulegen. (V. B. der Eis. u. Schiff. vom 31. Oktober 1916).

wyroby kute Nr. 837; szkielety parasoli i części tychże z Nr. 838; pióra do pisania (z wyłączeniem jeszcze nie zupełnie obrobionych), także z połączanymi ostrzami Nr. 840; igły do szycia, także z połączanymi uszkami z Nr. 841 a i inne; okucia i zamki do pudełek i opraw kartonowych; oprawy do okularów i kleszczy; przedmioty biurowe z żelaza, jak spajacze aktów, przyrządy do dziurkowania papieru, bibuła, kałamarze i t. p.; wieńce na groby; pomocnicze przyrządy do maszyn do szycia; szelki; klamry do opraw kartonowych z blachy żelaznej i żelaza taśmowego; przybory do kabłącznic; napisy (imienne i t. d.); rękojeści kieszonkowe i do kufrów; przyrządy do manikiury; stalki; pudełka na papierosy i cygary. („Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ vom 7. November 1916).

DANIA: Kalarepa (Wywóz nastąpić może przez duńskie Tow. ogrodnicze). Berlingske Tidende).

NIDERLANDY: Owoce rośliny strączkowej pochodzące ze zniw 1915 r. (Wywozący musi jednak zobowiązać się do dnia 25. października 1916 „związki owoców roślin strączkowych“, iż za każde 100 kg. do wywozu przeznaczonych owoców roślin strączkowych dostarczy państwu 150 kg. brunatnego grochu i 150 kg. zielonego grochu okrągłego ze zniw 1916, z czego połowa ma być dostarczoną do dnia 1. stycznia 1917, zaś druga połowa do 31. marca 1917. O ile dostawa nastąpi przed 15. października 1916 wówczas odlicza się od ogólnej ilości 10%, o ile zaś nastąpi przed 1. grudnia 1916 odliczy się 5%. Przeciwnie po 15. stycznia 1917 podwyższoną zostaje ilość dostawy o 5%. („Deutsch. Reichsanz.“ Nr. 255 z 28. października 1916).

SZWECYA: Agar-Agar (klej chiński). (Obwieszc. z 23. września 1916).

Zakazy wywozu i przewozu.

NIEMCY: Konserwy mleczne i wszelkie ryby z wyjątkiem ryb świeżych (żywych i nieżywych) jakoteż przyprawy rybne. Przewóz przez Niemcy konserw mlecznych i ryb nastąpić może, dla ilości zakupionych jeszcze przed ogłoszeniem zakazu przewozu, za pośrednictwem mlecznego wzgl. rybnego wydziału wykonawczego w Berlinie. Interesenci powinni jednak dokonane umowy kupna dla dalszego załatwienia przedłożyć Austriackiemu centralnemu Towarzystwu zakupów z ogr. odp. w Wiedniu I. Am Hof Nr. 4. (Dz. Rozp. kol. i żegl. z 31. października 1916).

Fahrzeuge, zum Fahren auf Schienengleisen bestimmt, einschliesslich der Einzelteile (Ersatz- und Reserveteile usw.). Ausgenommen von diesem Verbot sind die zur Personen- und Güterbeförderung im Betriebe der öffentlichen Verkehrsanstalten oder im kleinen Grenzverkehr benützten Fahrzeuge und die zu solchen erforderlichen Einzelteile (Ersatz- und Reserveteile usw.). (Bekanntmg. vom 20. Oktober 1916.) — Klaviere aller Art, auch als solche erkennbare Teile davon, Klaviermechaniken und Klaviaturen (Klavierklaviaturen), auch für automatische Klaviere und Klavierhämmer (Nr. 939.940 des statistischen Warenverzeichnisses). (Bkmg. vom 22. Oktober 1916).

DÄNEMARK: Rohe Pferdehäute in jedem Zustande; Haare aus Pferdeshweiften und Pferdemähnen, sowie aus Kuhschweiften; Seegas für die Korbmacherei. (Vdg. des Just. Minist. zu Kopenhagen vom 17. Oktober 1916).

LUXEMBURG: Kunstspeisefette, Margarine, Pflanzenfette (Beschl. der Grossherz. luxemb. Reg. vom 17. Oktober 1916).

NIEDERLANDE: Eisen und Stahl sowie Legierungen davon; ausgenommen sind nur Eisen und Stahlwaren, die zur Verpackung dienen. (Kais. deutsch. Kons. in Amsterdam vom 14. Oktober 1916). Aloxit, Alund, Amarill, Karborund, Korund, sowie alle ähnliche Schleifmittel in jeder Form.

NORWEGEN: Kaffee-Ersatzstoffe. (Proviantierungsdepart. vom 30. September 1916); Zement (Morgenbladet).

SCHWEDEN: Eisenbahn- und Strassenbahnschienen, auch wenn dieselben in solchen Zustande erscheinen, dass sie nicht zum Einschmelzen bestimmt sein können. (Vdg. vom 18. Oktober 1916); Zuckerrüben (Vdg. vom 27. Oktober 1916). Branntwein, Spiritus, Arrak, Rum und Kognak, mit Ausnahme von Fusedöl und Likör. (Warsch. Zeit. vom 3. November 1916).

ENGLAND: Fische, Oel, Fischkonserven, Stärke und Talg nach Norwegen und Tag nach Schweden und Dänemark. („Svenske Dagbladet“ vom 14. Oktober 1916).

Wozidla, przeznaczone do jazdy na szynach, włącznie z ich częściami składowymi (części zastępcze i rezerwowe itd.). Wyłączone od tego zakazu są wozidla i ich części składowe (części zastępcze i rezerwowe itd.) przeznaczone dla przewozu tak osobowego jak i ciężarowego na publicznych dworcach, jakoteż przy mniejszym obrocie granicznym. (Ogłosz. z 20. października 1916). Fortepiany wszelkiego rodzaju, oraz łatwo rozpoznalne części tychże, mechanika fortepianowa i klawiatury (klawiatury fortepianowe), także dla automatycznych fortepianów i młoteczki fortepianowe (Nr. 939, 940 statyst. wykazu towarowego). (Obwieszczenie z 22. października 1916).

DANIA: W każdym stanie surowe skóry końskie, włosie z ogonów i grzyw końskich jak i z ogonów krowich; trawa morska dla wyrobów koszykarskich. (Rozp. min. spraw. w Kopenhadze z 17. października 1916).

LUXEMBURG: Sztuczne tłuszcze stołowe, margaryna, tłuszcze roślinne. (Uchw. W. Ks. Luxemb. Rządu z 17. października 1916).

NIDERLANDY: Żelazo i stal jak i przymieszki tychże, z wyjątkiem żelaza i wyrobów stalowych, służących do opakowania. (Ces. niem. kons. w Amsterdamie z 14. października 1916); aloxyd, almid, szmaragd, karborund, korund, jakoteż i inne tym podobne materiały szlifierskie w każdej formie.

NORWEGIA: Zastępcze artykuły kawy (Depart. prowiant. z 30. września 1916).

SZWECYA: Szyny kolejowe i uliczne, także w stanie takim, iż nie mogą być przeznaczone do przetopienia. (Rozp. z 18. października 1916); buraki cukrowe (Rozp. z 27. października 1916); wódka, spirytus, arak, rum i koniak, z wyjątkiem niedogonu i likierów. (Gaz. Warsz. z 3. listopada 1916).

ANGLIA: Ryby, oliwa, konserwy rybne, krochmal i tój przeznaczone dla Norwegii i tój dla Szwecyi i Danii („Svenske Dagbladet“ z 14. października 1916).

„Bestimmungen über den Privatpost- und Telegraphenverkehr des österreichisch-ungarischen Okkupationsgebietes in Polen“ (II. Teil des Verkehrs mit dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen) sind bereits im Selbstverlage der k. u. k. Warenverkehrszentrale erschienen und dort zum Preise von 60 Heller zu beziehen.

„Postanowienia dotyczące prywatnego obrotu pocztowego i telegraficznego w austro-węgierskim obszarze zajęтым Polski“ (II. Część obrotu z c. i k. obszarem zajęтым Polski) pojawiły własnym nakładem c. i k. Zarządu obrotu towarowego i są tamże do nabycia w cenie 60 za egzemplarz.

Adressen:

- K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telefon 3582. Empfangstunden 9¹/₂—12¹/₂ vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.
- K. u. k. Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19, Telefon 3538.
- K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73. Telefon durch Anruf.
- K. u. k. Auskunftstelle Rzeszów, Słowackiego 6, Telefon 103.
- K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17. Telefon 442.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Wien I. Stubenring 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telefon Nr. 12526.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Budapest V. Szemere ut. 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telefon Nr. 7—62.

Adresy:

- C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9¹/₂—12¹/₂ przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73. Telefon za zgłoszeniem.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Rzeszów, ul. Słowackiego 6. Telefon 103.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17. Telefon 442.
- Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 12526.
- Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Budapeszt V. Szemere ut. 10. (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 7—62.